

A Fővárosi Ítéltábla a Papp és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Papp Kornél ügyvéd) által képviselt felperesnek, a Nagy és Pál Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Szilárd ügyvéd) által képviselt alperes ellen, megbízási díj megfizetése iránt indult perében, a Fővárosi Bíróság 2011. október 6. napján meghozott, 21.G.41.938/2010/20. sorszámú ítélete ellen, az alperes részéről 21. és 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 300.000 (háromszázezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes módosított keresetében - a 2006. június 3. napján és 2006. október 11. napján kelt „114-es” számú, illetve a „930-as” számú megbízási szerződésekkel kapcsolatban - összesen 30.465.960 forint megbízási díj és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hibás teljesítésre hivatkozással a Ptk. 306. § (1) bekezdésének b) pontja és a Ptk. 478. § (2) bekezdése alapján viszontkeresetet terjesztett elő az általa megfizetett 2.066.360 forint, illetve 1.992.600 forint

megbízási díj és 195.995 forint, valamint 77.493 forint kamata megfizetése iránt. Másodlagosan kérelmét jogalap nélküli gazdagodás címén terjesztette elő.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.465.960 forintot és ezen összegből 2.525.280 forint után 2008. december 31. napjától, 27.940.680 forint után 2008. szeptember 27. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegű kamatát és 2.520.555 forint perköltséget. Az alperes viszontkeresetét elutasította. Megállapította, hogy a Magyar Állam 135.700 forint viszontkereseti illetéket visel.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes, valamint a perben nem álló H. Kft. mint megbízottak és az alperes (akkori nevén E. Kht.) mint megbízó között nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként 2006. június 3. napján („114-es” számú szerződés) és 2006. október 11. napján („930-as” számú szerződés) megbízási szerződés jött létre. Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a 2011. június 21. napján megtartott tárgyaláson elhangzott alperesi nyilatkozatra, miszerint a „114-es” és a „930-as” számú megbízási szerződések alapján a felperesi teljesítést túlnyomó részben elismerte - a bizonyítási eljárást a „930-as” számú szerződés 9. negyedévére vonatkozó teljesítések körében, a 14 darab látogatási feljegyzés és mellékleteit képező látogatási jelentések elkészítése és az alperes részére történő átadása körében, továbbá a felperes által tett látogatások megtörténte körében folytatta le. A bizonyítékok (tanúvallomások, okiratok) mérlegelését követően arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi látogatások a Monitoring Szakértői Kézikönyvben (továbbiakban MSZK) foglaltak szerint megtörténtek, a látogatási feljegyzések és jelentések dokumentáltak, amelyek az alperesnek átadásra kerültek. Megállapította azt is, hogy a látogatási feljegyzések hiánya esetében az alperes azokat a felperestől a számlázás előtt bekérte. Hangsúlyozta az ítélet, hogy a 9. negyedévben megvalósult 14 látogatás megtörténtének tényét bizonyítják az alperes részéről programvezetőként eljáró XX 2008. december 26-án kelt e-mailjében foglaltak, ezért alaptalan az az alperesi hivatkozás, hogy a látogatási feljegyzések az alperesnél nem voltak fellelhetők. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a megbírási szerződésekben vállalt szolgáltatásokat maradéktalanul teljesítette, annak ellenértékére és késedelmi kamataira jogosult.

Az elsőfokú bíróság az alperes viszontkeresetét elutasította, figyelemmel arra, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget: nem bizonyította, hogy a felperes a megbízási szerződésben írt kötelezettségét megszegte, feladatát hibásan teljesítette. Nem bizonyította továbbá az alperes azt sem, hogy kijavításra vagy hiányok pótlására hívta volna fel a felperest a peres eljárást megelőzően, és nem jelölte meg azt sem, hogy milyen okból vitatja a felperes részére korábban megfizetett díjat.

Az elsőfokú bíróság az alperes jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kérelmét azért nem találta alaposnak, mert a felek közötti szerződéses jogviszony a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő igényérvényesítést kizárja. A viszontkereset körében tett alperesi bizonyítási indítványt (ZZ alperesi ügyvezető meghallgatását) a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján mellőzte, mivel az alperes

indítványát elkésetten, a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjesztette elő.

Perköltség tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. Az alperesi illetékmentességre tekintettel rendelkezett a viszontkereseti illeték viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezéssel élt, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és viszontkeresetével egyező döntés meghozatalát kérte. Másodlagos kérelme a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. Az alperes elsődleges kérelme indokául előadta, hogy az MSZK 2.6. pontja részletes leírást tartalmaz a felperes által megküldendő dokumentumok tekintetében: a szakértőnek a látogatási feljegyzést és a látogatási jelentést a látogatást követően a megbízottnak elektronikusan kell megküldeni, illetve nyomtatott, aláírt formában csak a látogatási feljegyzést kell átadni a programvezetőnek, az elektronikus megküldéssel egyidőben postára adva vagy személyesen átadva. A Ptk. 474. § (1) és (2) bekezdése szerint a megbízást a megbízó utasításai szerint és érdekének megfelelően kell teljesíteni, mely érdekek és utasítások jelen esetben az MSZK-ban kerültek megfogalmazásra. Megítélése szerint a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tett eleget, nem bizonyította, hogy az MSZK 2.6. pontjában megnevezett iratokat elkészítette és postai úton vagy személyesen az alperesnek átadta. Véleménye szerint a postai megküldés csak tértivevénnyel, míg a személyes átadás kizárólag átvételi elismervénnyel igazolható, a tanúvallomással történő bizonyítás fogalmilag nem lehetséges. Nem tartotta lehetségesnek azt sem, hogy az alperes képviseleti joggal nem rendelkező munkatársai a megbízási szerződések rendelkezéseit módosíthatták volna. Szerinte a volt munkatársak nem kívántak saját munkaköri kötelezettségük megszegését elismerő nyilatkozatot tenni. A megbízási szerződés 4.2. pontja értelmében pedig a megbízási díj csak a szerződésben foglalt tevékenység maradéktalan teljesítéséért jár. Hibás, hiányos teljesítés esetén díj fizetésére nem köteles, így alappal tagadta meg a keresetben igényelt összeg teljesítését és alappal terjesztett elő viszontkeresetet a már megfizetett összeg visszakövetelése iránt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére vonatkozó kérelmét az alábbiakkal indokolta: szerinte téves az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint **ZZ** tanú kihallgatására tett bizonyítási indítványa elkésett, illetve azt nem a jóhiszemű pervittel összeegyeztethető módon terjesztette elő. Állította, hogy csupán a 2011. október 6-án megtartott tárgyaláson szerzett arról tudomást, hogy a tanú jelentős információval rendelkezik, és haladéktalanul kérte meghallgatását. Amennyiben a bíróság jelentőséget tulajdonít a szerződés rendelkezései ellenére a teljesítéssel kapcsolatos gyakorlatnak, úgy az alperesnek a perbeli időszakban bejegyzett törvényes képviselőjének meghallgatása elengedhetetlen.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybehagyását kérte, annak helyes indokaira tekintettel. Álláspontja szerint tévesen hivatkozik az alperes arra, hogy a látogatási feljegyzéseket postai megküldés esetén kizárólag tértivevényes, ajánlott küldeményként, személyes átadás esetében átadás-átvételi iratjegyzékkel kellett volna teljesíteni. Ilyen

rendelkezéseket az MSZK nem tartalmaz, a szerződések teljesítése során ilyen igény a felek részéről nem merült fel, sőt, még a peres eljárás elején sem. A per adatai szerint a látogatási feljegyzések az alperes részére átadásra kerültek, azok meglétét az alperes visszaigazolta. Hangsúlyozta, hogy minden feladatát maradéktalanul teljesítette, a hibátlan teljesítéseket az alperes teljesítési igazolások kiadásával igazolta.

Megalapozatlannak tartotta az alperesnek az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét is. Kiemelte, hogy az alperesi ügyvezető tanúkénti meghallgatását nem két évi pereskedés után kellett volna indítványoznia. A tanú olyan kérdésekre került volna meghallgatásra, amelyek tárgyában az alperesi alkalmazottak már nyilatkozatot tettek. Nekik közvetlen információjuk volt a történetekről, míg az alperesi ügyvezető esetlegesen közvetett ismeretekkel rendelkezett. A tanú legfeljebb a 9. negyedévi teljesítéséről nyilatkozhatott volna.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla előrebocsátja, hogy nem talált alapos indokot az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére, ezért azt érdemben vizsgálta. Oszítja az elsőfokú bíróság álláspontját a késedelmesen bejelentett tanú mellőzésével kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is érdemben helytálló. A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú bíróság ítéletének indokaival teljes mértékben nem értett egyet.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a megbízási szerződések 4.2. pontja értelmében a perbeli szolgáltatások oszthatatlanok: díjfizetési kötelezettség csak abban az esetben terheli az alperest, amennyiben a felperes a szerződésekben foglalt kötelezettségét teljes mértékben, hibátlanul teljesíti. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a felperesnek az eljárás során azt kellett bizonyítania, hogy az MSZK 2.6. pontjában foglaltaknak maradéktalanul eleget tett, a látogatási feljegyzéseket írásban átadta az alperes részére.

Az alperes fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy a dokumentumok postán történő feladását a felperes kizárólag tértivevénnyel, a személyes átadást pedig átadókönyvvel igazolhatta volna. Az MSZK nem rendelkezik arról, hogy a látogatási feljegyzést könyvelt, illetve tértivevényes küldeményként kell postára adni és nem szabályozza azt sem, hogy a feljegyzés személyes átadásával egyidejűleg az alperesnek átvételi elismervényt kell aláírnia.

A Pp. 3. § (5) bekezdése értelmében, ha törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. A Pp. 166. § (1) bekezdése kimondja, hogy bizonyítási eszközök különösen a tanúvallomások, a

szakértői vélemények, a szemlék, az okiratok és egyéb tárgyi bizonyítékok. Mindezekre figyelemmel a felperes a dokumentáció alperes részére történő átadását tanúvallomásokkal vagy okirattal is bizonyíthatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a felperes szerződésszerű teljesítését **JJ** és **TT** tanúk előadása, valamint **XX** alperesi alkalmazott által a felperesnek e-mailben megküldött levelei támasztották alá. A másodfokú bíróság ezen megállapítással nem értett egyet. **NN** 2008 februárjáig állt az alperes alkalmazásában, így a per tárgyat képező 8. (2008. május 16-tól 2008. augusztus 15-ig) és 9. (2008. augusztus 16-tól 2008. november 16-ig) negyedévben a peres felek által tanúsított magatartásról nyilatkozni nem tudott. **TT** 2008. decemberéig mint programvezető dolgozott az alperesnél, így egyedül ő az aki a kérdéses 9. negyedévben folytatott tevékenységről nyilatkozhatott. Előadása szerint amennyiben látogatás történt, akkor a dokumentumok beszerzésre kerültek (12. sz. jkv. 6. o. 2. bekezdés). **XX** levelei pedig kizárólag azt bizonyítják, hogy a felperes részéről felszámított látogatások valóban megtörténtek, azonban arra vonatkozó elismerést nem tartalmaznak, hogy az azokról készült látogatási feljegyzések nyomtatott formában az alperes részére átadásra kerültek.

NN és **TT** tanúk nem tettek vallomást abban a tekintetben, hogy a felperes a jelen perrel érintett valamennyi látogatási feljegyzést írásban átadta volna az alperes részére. **NN** tanú azonban nyilatkozott arról (12. sz. jkv 5. o. 1. bekezdés), hogy a kialakult gyakorlat szerint a teljesítés igazolása előtt az alperes felhívta a felperes figyelmét az esetleges hiányokra, melyeket a felperes maradéktalanul pótolta. Tehát az alperes eleget tett az együttműködési kötelezettségének.

A Ptk. 277. § (4) bekezdése értelmében a felek a szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést.

Az idézett jogszabályhely értelmében a felperesnek a megbízási szerződésekben rögzített tevékenység ellátása mellett az MSZK-ban foglalt dokumentálási kötelezettségének is eleget kellett tennie, továbbá a látogatási feljegyzéseket az alperesnek papír alapú formában is át kellett adnia. A felperes teljesítése nem tekinthető szerződésszerűnek, ha valamely kötelezettségének nem tesz eleget. Az együttműködési kötelezettség körében az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy amennyiben a felperesi teljesítés nem volt szerződésszerű, a hiányra a felperes figyelmét a perrel érintett szerződések esetében is felhívta. A jelen ügyben nem került bizonyításra, sőt, még az alperes olyan tartalmú előadást sem tett, hogy a felperes figyelmét felhívta volna a látogatási feljegyzések papír alapon történő átadására. Számla kiállítására pedig a felek kialakult gyakorlata szerint csak abban az esetben került sor, ha a felperes teljesítése a szerződésnek megfelelően történt. **XX** leveleiből tényként állapítható meg, hogy a felperes részéről a számlázott látogatások megtörténtek. Mivel az alperes a felperest nem hívta fel a látogatási feljegyzések papír alapon történő átadására, ebből a másodfokú bíróság azt a

következtetést vont le, hogy a felperes a szerződésben foglaltaknak megfelelően teljesítette kötelezettségét. Az az alperesi nyilatkozat, hogy nem leli fel a felperes által átadott okiratokat, önmagában nem alapozza meg a kereset elutasítását.

A kifejtettekre figyelemmel a felperes alappal követelte a szerződések szerinti megbízási díjat. Mivel a felperes teljesítése mindenben megfelelt a szerződésekben foglaltaknak, az alperes viszontkeresete nem volt teljesíthető. A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését alaptalannak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjára és az (5) bekezdésre figyelemmel állapított meg. Az így megállapított munkadíjat a (6) bekezdés alapján mérsékelte a felperesi képviselő által ténylegesen kifejtett tevékenység alapján.

Az alperes illetékmentes, ezért a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. április 24.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna
írnok